

XXXIV. tečaj.

V Kamniku, februar 1917.

2. zvezek.

P. EVSTAHIJ:

Romala je božja Mati . . .

(Za god 2. februarja.)

Romala je božja Mati,
da bi mogla darovati
Večnemu najdražji cvet.
Dete je v naročju spalo,
Dete ljubko, Dete zalo,
v njem samó bo rešen svet . . .

Šla je, šla na daljno cesto. —
Že se vidi sveto mesto —
o skrivnosti srečni kraj!
Jasne so pred njo resnice,
kak žari obraz Device,
v srcu nje ljubezni raj.

Tempelj — Izraela slava:
tam oblak božanstva plava . . .
„Tebi, Stvarnik, tebi čast,
kliče duše vsa globina,
tebi ztlaj darujem Sina,
vekomaj je tvoja last!“

Skromno v sveti hram stopila
Mati božja, Deva mila,
Dete in golobčkov par,
zraven čisti zaročenec —
angelov smehljá se venec;
Večni sam sprejel je dar.

Raju slika ljubezniva . . .
Pride starček, — vera živa —
Simeon spozna skrivnost.
Mati prepusti mu Dete,
sladki dar ljubezni svete,
Luči večne visokost.

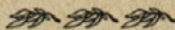
Skrivna moč pripelje ženo,
v delih blagih posvečeno:
„Hvaljen, vsepravični Bog! —
Spolnil si besede svoje,
Izrael naj tebi poje
in vesoljni zêmlje krog!“ — —

Avstrijski narodi so mnogo let žalovali —: ime pokojne preblage Elizabete nam je vzbujalo ljubezen in sočutje. Ni čuda, da je vsa srca prevzelo veselje, ko je nastopila poleg novega našega cesarja njegova prelubezniva družica na prestolu

Cita,

nadvojvodinja páremska - burbonska, po dobroti božji naša nova cesarica. Plemeniti po duhu in krvi so visokorodni stariši njeni: oče Robert, vojvoda páremski, mati Lujiza iz slavne burbonske kraljevske rodovine. Živa vera in lepo krščansko življenje odlikuje to z mnogimi otroci blagoslovljeno zakonsko zvezo, najlepša roža med njimi je naša sedanja cesarica, skrbno vzgojena po naukih sv. vere v domačem krogu in v dveh samostanskih zavodih, duhovita in nadarjena, ljubezniva in živahna, izredno izobražena, srečna mati štirih ljubkih otročičev, podpora in tovarišica vrlega sedanjega vladarja. Ljubi Bog nam jo dolgo ohrani!

P. GUIDO RANT:

Tretjeredniki naj skrbe za naraščaj duhovskega in redovniškega stanu.

pastirskem listu leta 1861. je pisal škof Düpanlú (Dupanloup): „Poštenim mladeničem pomagati k duhovskemu stanu je važno življensko vprašanje za narod in cerkev.“ To življensko vprašanje je postalo v času vojske še bolj pereče. V semeniščih se nahaja komaj ena četrtna navadnega števila bogoslovcev, tudi v samostanskih šolah se je število gojencev zelo, zelo skrčilo. Marsikateri mladenič je ravno hotel vstopiti v bogoslovje ali samostan, pa ga je strašna svetovna vojska, katere konca še ni videti, prisilila, da se bojuje v strelskih jarkih, ali trpi v raznih bolnišnicah, ali zdihuje v daljnem vjetništvu. V takih okoliščinah mora vsakdo priskočiti na pomoč in skrbeti za upanja polne duhovnike in redovnike. — Škofu preskrbeti dobrih duhovnikov, samostanom gorečih patrov, to naj bo vzvišena in skrbna naloga vseh tretjerednikov.

I. Tretjeredniške družine morajo vzgajati in darovati zemlji svete duhovnike in redovnike.

Naše najstarejše semenišče je krščanska družina, ki nam pošilja odločne, srečne, pobožne sinove. Dobri duhovniki so „sveti darovi krščanske družine,“ pravi veliki škof-tretjerednik Ketteler.* Vsak oče in vsaka mati, ki so vzgojili duhovnika, so v slavo božjo več storili, kakor, če bi zidali cerkev; zgradili so velik del žive cerkve Kristusove. Vsako stanovanje tretjerednika mora biti cerkev v malem, kjer vlada duh vere, molitve in požrtvovalnosti. V takih, v resnici božjih hišah so vzrastli najboljši ter največji duhovniki in redovniki. Kjer je vera doma, tam je duhovnik ljubljen, o njem se misli in govori z največjim spoštovanjem. Tako mišljenje podedujejo otroci in za plačilo starišem pokliče Bog pogostokrat enega ali drugega sina v sv. službo. Saj vemo, da je glavni vzrok pomanjkanja duhovnikov: sedanje poganstvo in verska malomarnost. Zato se pa morajo ravno

* Pastirski list v postu 1864.

tretjeredniki toliko bolj dvigniti do prave krščanske čednosti, spoštovati morajo in gojiti verskega duha in versko mišljenje.

Hiša, kjer se veliko in goreče moli, je rodovitna zemlja, iz katere vzrastejo novi duhovniki. René Bazén (Bazin) pripominja v svoji knjigi „Ljudje bodočnosti“ („Les hommes de demain“): „So matere, ki nosijo v svojih prsih duhovniško dušo in jo vdihnejo svojim sinovom.“ „Vsi sveti duhovniki so imeli pobožne matere.“ „Mož je navadno tak, kakršnega je mati v svojem naročju nosila in vzgojila.“ Škof Ketteler je zelo skrbel za dobre bogoslovce, izrekel je pomenljive besede: „Dajte mi pobožnih, krščanskih mater in prenovil bom obličje svoje škofije.“ Tudi najboljša semenišča in samostanska vzgajališča ne dosežejo ničesar, ako stariši ne sodelujejo.

Kjer je požrtvovalnost doma in kjer se od otrok zahteva, da se znajo premagovati, tam se radi darujejo sinovi in se posvete duhovskemu in redovniškemu stanu. Ako v sedanjem času opazujemo, da je vedno manj poklicev za duhovski stan in da taki poklici vedno bolj izginjajo na gimnazijah, visokih šolah in o počitnicah, je temu vzrok dejstvo, da imamo vedno manj globoko vernih mater. Če je korenina bolna, tudi drevo ne more biti zdravo, ne cvete in ne rodi obilo sadežev. Število rojstev pada in z njim število duhovnikov, ker je iz družin izginil krščanski duh, ker so se stariši vdali samoljubju, vživanju in udobnosti, ker zanemarjajo božje in cerkvene zapovedi. Tistih par otrok, ki zagledajo v takih družinah luč življenja, pokvari nespametna in slepa ljubezen popustljivih mater. Razvajen, pomehkužen otrok ne bo nikdar resen mož, toliko manj duhovnik, ki mora živeti življenje zatajevanja. Ali tudi mehkužno, čutno, zložno življenje sedanjega časa slabo vpliva na mladino. Saj vemo, da živi mladina med ljudmi, ki pogostokrat nimajo in ne poznajo drugih vzorov, kakor da uživajo življenje, kolikor mogoče prijetno in brez vsakega premagovanja samega sebe. In ta strupeni zrak počutnosti in svetnih zabav vsrkavajo mladi ljudje že v svoji nežni mladosti. Zadnji čas je že, da zanesemo duha tretjega reda v družinsko življenje, tistega duha, ki uči stariše in otroke, da da se ne strašijo nikakih žrtev, ko gre za čast in slavo božjo. Take družine so najboljša vzgajališča mladih otrok. — Težko bi mogel kateri škof ali redovni predstojnik sezidati na zemlji boljše semenišče, kakor je pač resnično dobra in krščanska družina.

II. Tretjeredniške skupščine morajo semenišča in samostanske šole krepko podpirati.

1. Z miloščino naj omogočijo izobraževanje ubogim, pa pridnim in nadarjenim dečkom. Vemo namreč, da sv. Cerkev, ko deli zakrament mašniškega posvečevanja, ne dela nikakega razločka med otrokom največjega siromaka in najbogatejšega kneza, vemo, da je večina duhovnikov izišla iz krogov kmetovavcev, ki skrbe s svojim trudom in delom, da zori pod njihovimi rokami pšenica za sv. hostijo in vino za daritvene kelihe. Marsikateri kmetiški sin, marsikateri otrok siromašnega delavca in težaka bi lahko šel v šolo, se marljivo učil in postal dober duhovnik ter goreč redovnik, če bi imel za učenje potrebna sredstva, če bi se ga usmilila dobrotna roka. Poznam dve ubogi služkinji, ki sta si prihranili svoj trdo zaslužen denar in pripomogli svojemu mlajšemu bratu, da je šel v šolo in postal svet redovnik. Takim dušam vse spoštovanje! Bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala vsem tistim, ki so na kakerekoli način pripomogli, da je ta ali oni mladenič vstopil v frančiškanski red, našel tu svoj pravi notranji mir, ter se posvetil zveličanju neumrjočih duš! — Po vojski bo gotovo še več mladeničev, ki bodo potrebovali podpore, da bi dosegli cilj svojega življenja na zemlji — duhovski stan. Marsikateri deček hrepeni po talarju ali redovni obleki; toda ni denarja: oče ali brat se ne bo več povrnil iz bojnega polja, siromaštvo se bo naselilo v družino. Pomagaj, kdor more pomagati! Kdor ima veliko, naj da veliko; kdor ima malo, naj da nekaj od malega z velikodušnim srcem. Stotero plačilo, objubljeno od Gospoda, ne bo izostalo!

2. Tretjeredniške skupščine naj pomagajo z molitvijo, da bi večni Stvarnik dal svetu duhovnikov in redovnikov po volji božji. — Ni vsakdo sposoben za slikarja, kiparja ali vojskovodjo; toliko manj je vsakdo pripraven za duhovnika. „Nihče“, piše sv. Pavel v svojem pismu do Hebrejcev (5, 4), „si ne vzame (duhovniške) časti, razen kateri je poklican od Boga, kakor Aron.“ Kore, Datan in Abiron so se dvignili zoper Mojzesa in Arona. Hoteli so postati duhovniki. Vzeli so kadilnice in so šli pred altar Gospodov. Toda zemlja se je razpočila pod njihovimi nogami in je požrla nje in 250 njihovih pristašev. (4. Mojz. 16). — Stariši se pregreše, ako branijo svojim otrokom vstopiti v bogoslovje ali pa v samostan; še hujše pa je, če silijo svoje sinove v duhovski stan. „Bog si izbira duhovnike,“ pravi sv. Ciprijan

(Epist. ad Antonian. I. 9.) Zato si moramo duhovnike od Boga izprostiti in pogostokrat za nje moliti, sprejemati v ta namen sv. obhajilo in opravljati druga dobra dela. Tako so storili apostoli, ko so hoteli namesto Judeža Iškarjota postaviti drugega. „Ti Gospod!“ tako so molili, „ki poznaš vseh srca, pokaži, katerega si izvolil.“ (Dj. ap. 1, 24).

3. Tretjeredniki naj slednjič pomagajo duhovskemu stanu z zatajevanjem. — Tako želi sv. cerkev, da darujemo kvaterne poste Bogu posebno za milost dobrih duhovnikov. Krščanska skupščina v Antijohiji se je postila in molila, ko sta imela sprejeti Savel in Barnaba sv. mašniško posvečenje. Duhovnik se vsega za nas daruje, živi za nas; ali ni tedaj prav, da tudi mi tu in tam darujemo Bogu malo žrtev v prid duhovnikov in redovnikov? In kdo je k temu bolj poklican kakor udje tretjega reda?!

Dne 6. novembra 1915. je padel na bojišču Valentin Fichter. Bil je brat frančiškanskega klerika brata Gebharda iz nemške Saksonske provincije. Po strašnih bojih v Karpatih je bil Valentin poslan na oddih. Dne 25. aprila 1915. je poslal svojemu mlajšemu bratu Gebhardu pismo, ki spada med najlepše, kar jih je bilo pisanih v sedanji svetovni vojski. „Mogoče bom kmalu zopet odšel v nevarnosti vojske,“ tako piše, „toda brez strahu in srčno bomo vršili svojo dolžnost.“ Nato povprašuje po svojih ljubih domačih. „Tudi v naših srcih bije gorko srce za one, ki smo jih morali same pustiti... Moj ljubi brat, kako je kaj doma? Bodi tako dober in piši mi v kratkem, da bom kaj dobil iz dobrih rok. Ali si že sporočil materi, da boš moral odriniti k vojakom? Ah! zopet nova bolečina za ljubeče materino srce. Naj usliši dobri Bog njeno molitev in naj ji da veselje zopet videti njene otroke! Toda če si je Gospod odbral za žrtev enega izmed njenih otrok, naj vzame mene k sebi in ohrani Tebe, moj ljubi brat, v svoji sv. službi, da boš mogel enkrat kot služabnik božji v blagor duš vestno in natančno izvrševati svoje dolžnosti.“

Kako velikodušna želja in prošnja 25 letnega mladeniča. „Naj posebno še Tebe, moj ljubi brat, varuje Bog, naj Te zopet nazaj pripelje v samostan, da boš postal zvest služabnik vsemogočnega, dobrega Očeta,“ tako je pisal dne 29. oktobra 1915. — Rad da življenje, samo da bi ljubi Bog njegovega brata ohranil za frančiškana-duhovnika. Nebeški Oče je sprejel dar. Na praznik Vseh svetnikov je bil Valentin ranjen; v bolnišnici je dne 6. no-

vembra podlegel zadobljenim ranam in počiva sedaj na pokopališču v Kocovi v Srbiji. Naj mu dobrotni Bog poplača dar življenja in navduši vse tretjerednike z enako plemenitostjo in požrtvovalnostjo — za duhovski in redovni stan.

Preljubi bravci in prijatelji, poznate in ljubite red sv. Frančiška; skrbite za dečke, ki bi radi vstopili v serafinski red in se posvetili duhovski službi. In če najdete mlade ljudi, ki so že prestari ali se iz drugih vzrokov ne morejo učiti, pa bi radi šli v samostan, pokažite jim pot do redovnih predstojnikov, ki jih bodo za brate z odprtimi rokami sprejeli. Za vsako žrtev v tej sveti stvari naj vas Bog že v naprej stotero in bogato poplača. „Nobena žrtev ni zastonj v očeh božjih!“

P. ANGELUS MLEJNIK:

Sv. katoliška vera, vir pravega veselja.

Sveti katoliški cerkvi pogostoma očitajo nasprotniki, da njen nauk le preveč povdarja skrb za večnost, misel na sodbo in povračilo v drugem življenju; češ da to dela ljudi čmerne in puste, nesposobne za kak napredek v kulturi in znanosti, nesposobne za javno delovanje, ljudi, ki nimajo zmisla za pravo družinsko življenje, ki so nasprotni vsakemu še tako nedolžnemu veselju, ljudi nestrpne, sploh ljudi, ki niso za ta svet. Vsak dober katoliški kristjan ve, kako krivičen in neopravičen je tak ugovor, tako očitanje. Kaj pa more veren kristjan za to, da ga njegovo srce sili ozirati se gori proti nebu, kjer živi njegov nebeški Oče, kjer je njegov pravi dom? Kedo more braniti, da bi se vse, kar stori, malega ali velikega, ne vspenjalo in sililo kvišku, ožarjeno od luči vere na njegov večni namen in ogreto od ljubezni do najviše in največe dobrote, Boga? Ali naj cvetka zaradi tega ne pristoja vrtu in mu ne služi v kras s svojo lepoto in vonjavo,

ker odpira svojo čašo od zgoraj in sili k luči? Ali naj sadež na polju zaradi tega ne služi človeku, ker je dozorel v blagodejni solnčni luči? Siliti človeka, naj se odpove svojemu večnemu cilju, da bo pripraven za časne cilje, je toliko, kot reči, naša zemlja naj se oslobodi solnčnega vpliva in naj sama iz sebe zjema vso moč in luč. Saj luč in moč vendar prihaja le od solnca. Ravno to življenje za večnost, ta skrb za srečo v drugem življenju, ta raba posvetnih reči, kakor bi jih ne rabili, neprestano delo za čast božjo, to dela življenje kristjana srečno in veselo, ne pa žalostno in pusto. Vse ga vodi vedno bolj blizu k Bogu, ki je njegov cilj in bo enkrat njegovo preveliko plačilo. Veselje krščanstva je sad upanja na srečno večnost, kjer najde srce človeka svojo blaženost v Bogu, po katerem je vedno hrepenelo, za katerega je živelo, katerega je vedno ljubilo. Sveta vera pa kristjana uči, vedno bolj spoznavati to svoje največje dobro, uči, vodi, napeljuje ga in spodbuja, skrbeti in si prizadevati, da ta svoj cilj tudi enkrat doseže. Ako verni kristjan uboga svojo dobro mater, sv. katoliško cerkev in tako živi, kakor ga ona uči, najde v tem veliko veselja. Saj naša sv. vera je vesela služba božja in veselega darovavca ljubi Gospod.

Ako pogledamo sv. pismo, bomo našli, kako sv. Duh to sveto veselje tolikrat povdarja in priporoča, da se moramo kar čuditi. Ozreti se hočemo le na nekatere izreke psalmista. „Luč tvoje obličja, Gospod, je zaznamenjana nad nami, dal si nam v srce veselje.“ (Ps. 4, 7). „Naznanil si mi pot življenja, z veseljem me boš navdajal pred svojim obličjem, razveseljevanje je na tvoji desni vekomaj.“ (Ps. 15, 11). „Luč se je pokazala pravičnemu in veselje njim, ki so ravnega srca. Veselite se v Gospodu vsi pravični!“ (Ps. 96, 11. 12). „Ukajte Bogu vse dežele, služite Gospodu v veselju, pridite pred njegovo obličje z radostjo.“ (Ps. 99, 2). Tako govori sv. pismo že v stari zavezi, v kateri je Bog bolj razodeval svoje veličastvo, svojo pravičnost in ostrost, kaj še le v novi zavezi, kjer se Bog tako ljubeznivo razodeva kot naš najboljši Oče, ki ljubi svoje otroke bolj, ko jih more mati ljubiti. Vir in središče sv. veselja pa je Jezus Kristus. On je kralj miru, in kjer kraljuje mir, ondi je pravo veselje doma. Že prerok Izaija je napovedal Zveličarja kot kneza miru. Mir je vladal po celem nezmernem rimskem cesarstvu takrat, ko je Zveličar prišel na svet. Ko je angel božji naznanil pastircem rojstvo božjega Deteta v Betlehemu, je govoril: „Oznanujem vam veliko

veselje, ki bo vsemu ljudstvu.“ Zveličar je prišel na svet, da bi potolažil nesrečnega človeka, da bi ga zopet z Bogom spravil in mu prinesel mir in veselje srca. Veselje je odsevalo od njega, že ko je bil majhno dete. Veselje v srce njegove preblazene matere, njegovega rednika, pastircev in treh modrih. Veselje se je smehljalo z njegovega obličja staremu Simeonu in stari vdovi Ani, da jima je srce od veselja poskakovalo. Z veseljem je napolnilo to božje Dete hišico v Nazaretu in navdajalo vsako dobro srce, ki se mu je približalo. V nekem starem pismu beremo, da so prebivavci Nazareta imenovali dečka Jezusa „ljubeznivost in prijaznost“, tako da so večkrat rekli: Pojdimo k ljubeznivosti, da bomo veseli. Prav verjetno je to. Saj je moralo v solnčnem svitu njegove osebnosti vse zažareti v svetem veselju. Tudi v njegovem očitnem življenju ga ni nikoli zapustila vesela prijaznost in je odsevala od njega. Saj je bilo zanj vedno le veselje in njegova jed, da je vselej spolnil voljo svojega Očeta in razlival na ljudi veselje milosti in resnice. Kjerkoli je našel sprejemljiva srca, povsod jim je milost in resnico delil z veseljem in veliko ljubeznivostjo. Kaj trdega in odurnega ne najdemo v njegovem značaju in v vsem njegovem obnašanju. Ako so trdi in priprosti delavci zapustili svoj dom in svoje mreže, ako so colnarji zapustili svojo službo, svojo hišo, svojo družino, na en sam njegov pogled, na eno samo njegovo besedo, ako so celo žene vse zapustile in šle za njim, da so mu stregle, ako je veliki sv. Janez Krstnik poskočil od veselja, ko je on prišel v njegovo bližino, ako je bila množica ljudi včasih tako navdušena, da ga je hotela po sili imeti za kralja, ako so tudi otročiči se drenjali okrog njega in k njemu silili: moremo nekoliko spoznati, kako je njegovo ljubezni polno srce vse k sebi vleklo in vesele in srečne storilo. Njegovo občevanje z učenci je bilo polno veselja in prijetnosti. Pomenljivo je že to, da je bil njegov prvi izlet ž njimi na ženitnino in prvi njegov čudež pri veseli ženitnini. Zveličar pa tudi sam imenuje svoje življenje in občevanje s svojimi učenci „ženitnino.“ Ko so namreč učenci Janezovi rekli njemu: „Zakaj se mi in farizeji pogosto postimo, tvoji učenci pa se ne postijo?“ Tedaj jim je Jezus rekel: „Ali morejo svatje žalovati, dokler je ženin pri njih? Prišli pa bodo dnevi, da bo ženin vzeti in takrat se bodo postili.“ (Mat. 9, 14. 15). Kako je bilo razveseljeno njegovo srce takrat, ko so se njegovi učenci vrnili k njemu nazaj s prvega misijonskega pota in mu pripovedovali, kaj so vse

dobrega storili. Rekel je: „Zahvalim te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si to skrili modrim in razumnim in si razodel malim. Práv, Oče, tako je bilo tebi všeč.“ (Mat. 11, 25). Še zadnjo uro, katero je ž njimi preživel, jih tolaži, rekoč: „Vi boste žalovali, ali vaša žalost se bode v veselje spremenila. Vi imate zdaj sicer žalost, pa zopet vas bom videl in vaše srce se bo veselilo in vašega veselja vam ne bo nihče vzel.“ (Jan. 16, 20. 22). Tistih 40 dni po njegovem vstajenju je bilo kakor lep pomladni mesec, ki je učence z nepopisljivim veseljem napolnil. To sveto zveličavno veselje je bila njih dediščina in je še vedno delež vsakterega, ki je po veri in ljubezni združen z Zveličarjem. Njegov sv. evangelij, veselo oznanilo, so aposteljni ljudem oznanjevali in kedor ga je sprejel in po njem živel, je tudi deležen postal zveličavnega veselja. Zato piše sv. apostelj Pavel: „Božje kraljestvo je mir in veselje v svetem Duhu.“ (Rim. 14, 17). Učitelj narodov priporoča kot načelo krščanskega življenja sv. veselje, ko pravi: „Veselite se vselej v Gospodu, še rečem, veselite se.“ (Fil. 4. 4). „Mir Kristusov naj veselo gospoduje v vaših srcih.“ (Kološ. 3, 15).

Vedno ostane neovrgljiva resnica, da so najboljši kristjani tudi najbolj veseli ljudje, saj jim vse, kar se jim pripeti, le k dobremu služi. Prvi kristjani so bili vsi srečni in veseli, ker so živeli lepo po naukih Kristusovih in se niso ničesar bolj bali nego greha. O kako so se bali žaliti Jezusa, katerega so tako radi nazivali „Jagnje božje“, ki se je bilo zanje darovalo. Kako so bili pripravljeni rajši umreti še tako grozne in strašne smrti, kakor pa nezvesti postati sveti veri! Možje in žene, mladeniči in device, starčki in otroci so z veselim petjem šli v muke in smrt za Jezusa! Kaj bi jim tedaj moglo skaliti to dušno veselje, to srečo in mir srca? Dobro so vedeli, da za lepo krščansko življenje ni nič slabšega kakor žalost in malodušnost.

Ako nekoliko bolj natančno pogledamo v življenje svetnikov, bomo našli, da so bili veselega srca in prijaznega značaja in obnašanja. Znano nam je, kako je sv. Frančišek ljubil veselje, kako je grajal otožnost in klavernost. Seveda se ta vesela stran ne kaže pri vseh svetnikih enako, ker ta je različna, kakor so različni značaji in kakor je to več ali manj komu prirojeno. Svetniki so si prizadevali natančno in zvesto spolnovati sveto voljo božjo, spominjali so se pogosto, da so vedno v pričujočnosti božji, radi so občevali z Bogom v sv. molitvi in premišljevanju in vedeli so, da po tem bednem življenju pride drugo

nepopisljivo boljše življenje in zaradi tega so vedno uživali sveti mir, iz katerega izvira čisto in nepokvarjeno veselje. Zato pravi sv. Tomaž: „Znak tistih, ki so prišli do popolne ljubezni božje, je velika in trajna veselost, neka tako presenetljiva, stanovitna, neprisiljena in otroška vedrost, da se otroci tega sveta nad tem skoraj pohujšujejo. Boga se jim ni treba bati, seboj so na jasnem, čemu bi ne bili veseli?“

Prav nenavadna in občudovanja vredna dejstva nam pripoveduje zgodovina sv. katoliške cerkve. Pripoveduje nam, kako življenje po njenih naukih dela ljudi srečne in vesele. Tako bremo o starih Feničanih in Sircih, da so bili ti ljudje bolj čmerni in po naravi k otožnosti in žalosti nagnjeni. Ko je pa prišel mej nje veliki sv. pridigar in škof Janez Krizostom, ko jim je oznanil veselo oznanilo Kristusovega evangelija, so se ti ljudje vsi spremenili in otožni značaj teh narodov je kar izginil.

A. pl. Hübner, znani potovalec po svetu, je rekel, da je možno v ajdovskih deželah hitro spoznati katoliškega kristjana že po veselem obrazu.

Zgodovinar Ignacij Döllinger piše, da Angleži pred 16. stoletjem, to je preden so odpadli od katoliške cerkve, niso bili tako pusti in čmerni, kakor so dandanes.

Protestant Hilty trdi, da je vesela radost in vedra dobrotljivost srca v vseh stoletjih posebna prednost krščanstva in živ dokaz za njegov božji izvor in da že zato krščanstva ni mogoče nadomestiti, ker ni mogoče nikjer drugje najti te veselosti in dobrotljivosti.

Patra Roh je nekoč vprašal neki protestant: „Od kod to, da so drugoverci tako čmerni, katoličani pa večidel veseli?“ Pater je lepo odgovoril: »Mi katoličani imamo mater in to nas z veseljem napolnuje.«

Le ozrimo se nekoliko okrog po ljudeh. Prepričali se bomo sami na lastne oči, da kolikor bolj vestno kedo živi po naukih sv. katoliške vere, kolikor bolj si prizadeva spolnoyati sv. voljo božjo, toliko bolj mirne vesti in veselega srca je tak človek. Kedor pa išče nevrejeno svoje veselje v bogastvu, časti in slavi, v razbrzdanosti in uživanju po nagonu svojih grešnih strasti, najde le grozno prevaro, nesrečo, obup. Vse je ničemernost in obtežnost duha. Veselje je le v čistem srcu, ki Boga ljubi.

Res tudi sv. katoliška vera tirja zatajevanje, odpoved, žrtve, boj. Res govori Zveličar: „Kedor ne vzame svojega križa na se

in ne hodi za menoj, ne more moj učenec biti." Res govori sv. apostelj Pavel, da moramo svoje meso križati z vso poželjivostjo vred. Res je naše življenje neprestan boj, trd, neizprosni boj zoper naše dušne sovražnike, ki nas kakor roparji vedno zalezujejo in strežejo po našem večnem zveličanju celi čas našega potovanja proti nebeški domovini in da pride tja gori le tisti, ki se bo prav in do konca stanovitno vojskoval — vendar vse to nič ne ovira pravega veselja in zadovoljstva že na tem svetu. Ta boj za nebesa ni boj zoper pravo veselje, temuč boj zoper največjega sovražnika veselja, boj zoper greh. Greh dela nesrečne cele narode, greh dela nesrečnega tudi posameznega človeka. Vesel in stalno, resnično vesel more biti le tisti, ki ima čisto vest. Sicer se ljudje tudi v grehur in zavesti grešnega dolga smejajo, so razposajeni in razbrzdani, ali to ne prihaja iz srca in tudi stanovitno tako veselje ni. To je le omama brez utešenja, to je strup, ki jim za kratek čas otopi spomin na greh, ki jih zaziblje v pozabo, ki sicer nekoliko trenutkov umiri črva, ki jih gloje in kljuje v nemirni vesti, ali ne zamori ga ne. Namestu veselja do življenja se jim zbuja gnus življenja, nezadovoljstvo in neka obupna odurnost in trpkost.

Boj je potreben, da se ohrani vest čista in mirna. Vsaki dan je treba nasledovati Zveličarja po potu križa, po trnjevem in težavnem potu se pride do zmage, do miru, do pravega veselja, kakršnega svet ne pozna in ga ne more dati. Popolnoma bi pa bilo napačno misliti, da se mora katoliški kristjan vsemu posvetnemu veselju odpovedati. Ne, tega sv. vera ne zahteva in ne uči. Zabranjen je le greh in grešno veselje, ki pač nima čistega medu v sebi, temuč strup in grenkost. Tudi katoliški kristjan ima priliko za obilno čistega veselja. Koliko veselja nudi vernemu srcu vedno lepa narava, ta knjiga božja, iz katere naj bi človek, kralj in gospod narave, vedno bral in iz nje bolj in bolj spoznaval, kako lep, kako dober, kako velik je Stvarnik. Kako se mu ogreje srce, ko mu vsaka stvarca kliče: Glej! Za te me je dobri Stvarnik ustvaril. Koliko veselja uživa verno srce, ko skazuje dobra dela — duhovna in telesna — krščanskega vsmiljenja! Solza hvaležnosti v očeh bližnjega tudi iz njegovih oči izvabi solzo veselja zaradi dobrega dela, ki ga je storil. Koliko veselja vživa verno srce v molitvi, ko se pogovarja z ljubim Bogom in govori z njim kot otrok s svojim Očetom! Koliko veselja vživa verni kristjan, ki živi in čuti s cerkvijo, ki ž njo pobožno obhaja

cerkvene praznike, se vdeležuje službe božje in vredno prejema svete zakramente! Koliko veselja vživa krščanska družina, ako v njej vlada prava pobožnost in lepo krščansko življenje! Koliko veselje vživa duša, ki otroško ljubi nebeško mater Marijo, ki je vzrok našega veselja!

Tako živi pobožen katoliški kristjan v zavetju božje previdnosti vesel kot otrok v naročju svoje matere.

Naša sv. vera torej dela ljudi srečne in vesele, ne pa puste in čmerne, saj Jezus sam pravi: „Moj jarem je sladek in moje breme je lahko.“

P. SALVATOR ZOBEC:

Življenje sv. Klare Asiške,

device II. reda in prve učenke sv. Frančiška.

(Dalje.)

2. Poklic v redovni stan.

Bog kliče ljudi v razne stanove na različne načine. Največ jih dospe v določeni njih naravi primerni stan mirnim potom, naravne okoliščine in razmere jih privedejo k poklicu. Nekatere pa pokliče Bog na nenavaden izreden način, z nekako nebeško silo, kakor sv. Pavla na potu v Damask, sv. Marjeto Kortonsko po nasilni smrti mladeniča, ki ga je našla vmorjenega v gozdu. Sv. Frančiška je bolezen privedla do resnega premišljevanja o vrednosti človeškega življenja, o minljivosti sveta, veselja in časti, da se je odločil za popolno nasledovanje Jezusa Kristusa. Našo svetnico Klaro je pa Bog klical po Frančiškovi gorečnosti in milosrčnosti v redovno življenje.

Papež Inocencij III. je že 1209. leta dovolil sv. Frančišku in njegovim sinovom, da smejo ljudem pridigati in oznanjevati pokoro. Z nevtrudljivo gorečnostjo so šli manjši bratje v razna mesta in po deželi oznanjevat božjo besedo. Ljudje so jih hodili od daleč in blizu poslušat v obilnem številu. Leta 1212 je imel

sv. Frančišek postne pridige v glavni cerkvi mesta Asiza. Sam škof ga je v to poklical, čeravno je bil le dijakon. Vsi ljudje so bili ž njegovimi prepričevalnimi govori zadovoljni; Frančiškova beseda je segala celo razvajenim domačinom globoko v srce. Celo mesto je o njem govorilo in ga hvalilo. Ni čuda, da je prihajala k Frančiškovim pridigam tudi pobožna Klarina mati s hčerama Klaro in Agnezo; če jih ne bi bila v cerkev gnala pobožnost, bi jih bila morala prisiliti radovednost, saj so o Frančišku že več lepega, spodbudnega in občudovanja vrednega slišale.

Klara gleda Frančiška, posluša, občuduje. Zdi se ji, da je to mož, ki naj bo njen dušni vodnik. Po daljšem, resnem predvarku sklene, da mora s Frančiškom sama osebno govoriti. V njeni duši so se že davno vzbujale misli posvetiti se Bogu, na Frančiškove besede so se rodile želje, zapustiti svet in se popolnoma darovati za Boga; toda neskušena devica ne more najti načina, kako naj bi izpeljala svoj načrt. Zato mora govoriti sama s svetim možem Frančiškom, kateremu se lahko popolnoma razodene in zaupa.

Poleg negotovosti, kako naj na najbolj popoln način Bogu služi, so se pa stavile njenim sklepom nasproti še razne in hude ovire od strani domačih.

Klara je zrastle v lepo, čvrsto dekle; snubcev je čakalo na izbiro. Njene plemenite dušne zmožnosti in prednosti, njena nemadeževana nedolžnost, njeno čednostno življenje: vse to jo je molče priporočalo povsod; meščani celega Asiza so jo čislali in spoštovali. Ko hčeri plemenitih in bogatih starišev ji je bil odprt dostop v najvišje družine. Po mnenju sveta bi rekli po domače: Klara je srečno dete, iskana nevesta in željno pričakovana tovarišica na potu družinskega življenja. — Njen oče Favorin se je vsega tega tudi dobro zavedal, zato jo je odločil za zakon; le malo je mislil še počakati, da stvar bolj dozori in da se v čem ne prenagli. Pa človek obrača, Bog pa obrne.

Klari so bili očetovi namehi znani, saj mu jih ni bilo treba več skrivati, ne pred njo, ne pred materjo, ne pred svetom. Toda Klara se za nje ni mogla prav ogreti; njeno srce se je možitvi upiralo. Neki notranji glas ji pravi, da je rojena za kaj višjega.

Težke boje je morala bojevati, preden je zmagala. Kadar ji oče prigovarja k možitvi in ji mati svetuje, naj bo poslušna, noče kazati vpornosti, ker je stariše preveč spoštovala, pač pa se izgovarja, da je še premlada, neskušena in je ne veseli iti

med tuje ljudi. — Če jo vabi svet k raznim veselicam, se jim odtegne kakor ve in zna, ali se zavaruje s spremstvom dobrih tovarišic in z gorečo molitvijo. — Proti skušnjavam ji pomaga misel na božjo pričujočnost in minljivost sveta.

Mej temi boji je čas hitel naprej, do odločitve je moralo priti. Oče je delal svoje načrte, Klara skuša izpeljati svoje. Pa osemnajstletno dekle se čuti preslabo. V Frančišku je spoznala svojega pomočnika, svojega očeta. Zato mora k njemu, pa sama ne more, ne sme. Ali naj prosi očeta Favorina za dovoljenje? Oh, potem so vničeni vsi njeni načrti. Ali naj se obrne na mater? Te ne sme spraviti v zadrego pred očetom in je sploli dvomljivo, če se tudi mati ne bi vprla njeni prošnji. Kaj storiti? Klara ima pobožno teto v bližini; nji razodene svojo dušno zadevo. Častitljiva vdova jo pelje k Frančišku.

Frančišek je stanoval v samostanu Mariji angeljski ali Porcijunkuli, pridige je pa imel v škofovski cerkvi. Ko Frančišek zagleda Klaro, spozna, da je to tista oseba, ki mu jo je Bog odločil za pomočnico, da izpelje naloženo mu nalogo. Da, ta-le hči bogatih Scifov, ter biser celega Asiza, ta naj mu pomaga pri prenovljenju sveta! Frančišek sprejme Klaro z njemu lastno prijaznostjo in dobrohotnostjo. Govori ji o vzvišenosti deviških duš, o lepoti nebeškega ženina, o nadnaravnem veselju duše, ki je združena z Bogom. Potoži ji trpljenje in krivice, ki jih trpi sveta cerkev in prigovarja, da je treba spokorno živeti in ljubiti vboštvo, Ves navdušen vzklikne: „Oh, kedo ne bi ljubil sv. vboštva, ki nam je zaslužiło odrešenje in nas napravilo za dediče nebes!“

Klara posluša, strmi, občuduje in sklene zapustiti svet. Pretrgati hoče vse vezi, ki jo še vežejo na domačo hišo in zemljo, da postane nevesta nevmrljivega kralja večnosti. — Potem prosi sv. Frančiška, naj jo sprejme za svojo učenko.

Neko staro sporočilo pravi, da se je sv. Frančišek obotavljal sprejeti jo in da jo je postavil na težko poskušnjo. Reče ji: „Če hočeš, da verjamem tvojim besedam in ti željo izpolnim, odloži svojo dragoceno obleko, obleci se v ubožno beraško obleko, pojdi taka po mestu Asizu in prosi miloščino.“ Klara sluša glas svetega moža, gre ko beračica od hiše do hiše proseč miloščino, pa nihče je ni spoznal. Frančišek se je radoval nad Klarino pokorščino in ponižnostjo in ni več dvojil o njeni trdni volji popolnoma posvetiti se Bogu.

(Dalje prih.)

P. HUGO BREN:

„Saj tudi molitev nič ne pomaga!“

Tak in še zadirčen odgovor večkrat dobim, če komu na srce polagam, naj skuša rajši z molitvijo mesto z brezplodnim tarnanjem okrajšati te dneve težke poskušnje. Niso samo slabi in mlačni, ki tako govorijo, ampak že tudi dobri, ki jih je pogosto videti pri angeljski mizi in raznih pobožnih vajah. Znamenje, da njih pobožnost nima še tako globokih korenin, da bi mogla kljubovati viharju poskušnje kakor je ta svetovna vojska.

Kaj naj odgovorim na ta odgovor? Kaj drugega kakor to, da molitev takih res nič ne pomaga, še več, da je bolj ali manj grešna. Predrzniki berači so, ki tako govorijo. Kar naravnost zahtevajo od Boga: „To nam daj, pa hitro, ne bomo dolgo prosili!“ — Ne, ni čudno, če Bog take molitve ne usliši, čudno pa je, da se ljudje radi tega pred Bogom vsajajo, mejtem ko sami takim oholim beračem vrata pokažejo. Pa da bi potem vsaj ne govorili, da molitev sploh nič ne pomaga, ampak, da njih molitev nič ne pomaga.

Govoriti, da molitev sploh nič ne pomaga, se pravi Boga samega na laž postavljati. Gospod namreč zagotavlja: „Prositi in se vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte in se vam bo odprlo. Zakaj sleherni, kateri prosi, prejme.“ (Mat. 7, 7. 8). „Karkoli boste Očeta prosili v mojem imenu, to bom storil.“ (Jan. 14, 13). „Ako me boste kaj v mojem imenu prosili, bom storil.“ (Jan. 14, 14). Iz teh in drugih mest sv. pisma se vidi, da nauk o moči in vspuhu molitve ni le pobožno mnenje, ampak jasno izražena verska resnica. Da, še več nam povedo navedene Gospodove besede. To, da vseh molitve ni kakor amba ali pa terna v loteriji, ki ju človek le redko zadene, ampak je nedvojbeno gotov. Kajpada le takrat, kadar človek moli, kakor se moliti mora. Kako se pa mora moliti? Več stvari se zahteva.

Prvič stanje milosti božje. Sicer Bog tudi molitve grešnika ne prezira, zlasti če išče sprave z njim, vendar je greh velik zadržek, da grešnikova molitev nima vseh. Sovražnik božji je, mejtem ko so pravični njegovi prijatelji. In prijateljeve prošnje vedno več izdajo, kot sovražnikove. Tudi Bog jim daje

to prednost. V sv. pismu beremo: „Oči Gospodove so na pravične (obrnjene) in njegova ušesa na njih prošnje.“ (Ps. 33, 16). „Ako ostanete v meni in moje besede v vas ostanejo, prosite, karkoli hočete in se vam bo zgodilo.“ (Jan. 15, 7). „Preljubi! ako nam naše srce nič ne očita, imamo zaupanje k Bogu in karkoli prosimo, bomo od njega prejeli, ker njegove zapovedi spolnujemo, in delamo to, kar njemu dopade.“ (1. Jan. 3, 21. 22).

Drugič moremo z uspehom le za kaj tacega prositi, kar je Bogu v čast in naš dušni prid. Za to, kar je gotovo Bogu v čast in v naš dušni prid, moremo in moramo prositi brezpogojno. Hočem reči, nikdar ne smemo prositi n. pr.: „Gospod, ako je prav, da se ti s tem grehom ne žališ, ako je zame dobro, da ne padem vanj, tedaj te prosim, daj mi milost, da se ga bom obvaroval.“ Ne, nikdar ne tako, nikdar, ko gre za kaj takega s „če“ ali „ako“ začeti, vedno le brezpogojno, brez „če“ in brez „ako.“ Tako, brezpogojno se moli za vse nadnaravne dobrote, za zveličanje in za sredstva v dosego zveličanja. To je gotovo Bogu v čast in naš dušni prid. Ali moremo isto reči o prošnji molitvi za naravne dobrote, za zdravje, bogastvo, čast, za odvrnjenje kuge, lakote, vojske, potresa, povodnji? Ne, ker te so pogosto proti božjim namenom in v našo škodo. Koliko časno oblagodarjenih se je že pogubilo, ki bi se drugače ne bili; koliko časno udarjenih se je že spokorilo in rešilo, ki bi se drugače tudi ne bili. Ker torej nikoli ne vemo, ali so naše prošnje za časne dobrote v skladu z voljo božjo in našo dušno koristjo, ne smemo nikdar brezpogojno, nikdar brez „če“ in „ako“ za nje prositi. Vedno je treba ali z ustmi ali vsaj v srcu dostaviti, če je božja volja in naš dušni prid. Jezus sam nam je v tem najlepši zgled. Smrt je gledal pred seboj, strašno smrt na križu. Človeška narava njegova je vstrepetala, krvavi pot ga je oblik. In vendar ni prosil: „Moj Oče, naj gre ta kelih od mene!“ ampak: „Moj Oče, ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih; pa vendar ne kakor jaz hočem, ampak kakor ti.“ (Mat. 26, 39). Tedaj pogojno moramo prositi za časne stvari.

Tretjič mora biti molitev sama zbrana, ponižna, zapupna in vstrajna.

Zbrana mora biti prava molitev. Seveda se ne zahteva, da bi moral biti prosivec ves čas pri celi molitvi zbran, če mu to pri najboljši volji ni mogoče. Zadržuje, da ima dober namen in resno voljo se z Bogom pogovarjati, če se potem nehote in

nevede znajde mej kravami ali ne vem kje, mu Bog tega ne zameri, saj nas bolj pozna, kot mi sami sebe in ima več potrpljenja z nami kakor mi sami seboj.

Ponižna mora biti nadalje naša molitev. Ošabna, ohola molitev je le po imenu molitev. Molitev je namreč hčerka vernosti, vernost je pa ponižno priznanje lastne onemoglosti in ničnosti pred neskončnim božjim veličanstvom. Zato je Bog ponižnega cestninarja uslišal, če je imel morda tudi kaj na vesti, oholega farizeja pa ne. „Bog se vstavlja prevzetnim, ponižnim pa daje svojo milost.“ (Jak. 4, 6).

Zaupna mora tudi biti prava molitev. „Prosi naj pa z zaupanjem, brez vsega pomišljanja; zakaj kdor se pomišlja, je enak morskemu valu, katerega veter goni in sem ter tja meče.“ (Jak. 1, 6). „Vse, karkoli v molitvi prosite, verujte, da boste prejeli in se vam bo zgodilo.“ (Mark. 11, 24). Vero, zaupanje je Jezus navadno izrecno zahteval, preden je komu izkazal kako izredno, čudežno milost. Jajru, ki mu je naznanil smrt svoje hčerke Tabite, je rekel: „Ne boj se! le veruj in bo oteta.“ (Luk. 8, 50). Očetu obsedenega mladeniča je dejal: „Če moreš verovati, vse je mogoče verujočemu.“ (Mark. 9, 22). Zato opominja sv. Pavel: „Stopimo torej z zaupanjem k sedežu milosti, da usmiljenje dosežemo, in milost najdemo ob času potrebne pomoči.“ (Hebr. 4, 16).

Vstrajna mora biti slednjič naša molitev. Bog je sicer takoj pripravljen uslišati naše molitve, samo mi nismo vedno takoj pripravljeni za to milost. Človek, ki takoj vse dobi, samo da migne, navadno ne zna ceniti dobrot, zato jih pa kaj rad zlorablja. Če je pa s težavo, po daljšem moledovanju prišel do zaželjenega daru, čisto drugače ravna ž njim. Zato se Bog včasih dela kakor bi bil gluha za naše prošnje. Kako goreče je prosila kananejska žena: „Usmili se me, Gospod, Sin Davidov, moja hči veliko trpi od hudobnega duha.“ (Mat. 15, 23). Toda on ji niti besedice ni odgovoril, kakor bi je ne bil slišal. Že njegovim učencem se je začela smiliti, da so prosili za njo, naj jo vendar usliši, da ne bo vpila za njimi. On je pa odgovoril in rekel: „Nisem poslan, kakor le k zgubljenim ovcam Izraelove hiše.“ (Mat. 15, 24). Pa ona ni odjenjala, temuč je padla predenj, ga molila in prosila: „Gospod, pomagaj mi!“ (Mat. 15, 25). Tudi sedaj zastoj! Še jako strogo jo je na videz zavrnil, češ, ne grē, da bi se otrokom izvoljenega ljudstva jemal kruha milosti in

metal malikovavskim paganskim psom, kakor so judje pagane imenovali. Res trda beseda in trda poskušnja! Pa kananejska žena jo je prestala. Ponižno je odgovorila: „Gospod, vem da nisem vredna z izvoljenimi otroki pri mizi sedeti, zato pa prosim samo drobtinic, ki se psičkom pod mizo mečejo.“ Tedaj ji je Jezus odgovoril in rekel: „O žena! velika je tvoja vera! Zgodi se ti kakor hočeš.“ In njena hči je bila zdrava od tiste ure. (Mat. 15. 28).

Povdarjam, molitev in le molitev, ki ima našete lastnosti, ima nedvojben vspeh, ne sicer ravno zato, ker ima te lastnosti, ampak v prvi vrsti zato, ker je Bog, ki ne more goljufati in goljufan biti, tako obljubil. Čas in način uslišanja je seveda v božjih rokah. Včasih usliši prej, včasih pozneje, vedno pa takrat, ko je uslišanje v vsakem oziru najbolj na mestu. Včasih dá tisto, za kar kdo prosi, včasih kaj drugzega, ker bi mu bilo tisto, za kar prosi, v škodo. Dolžan ne ostane nič.

Tako moramo tedaj moliti, če hočemo, da bo naša molitev kaj pomagala. In če bomo tako molili, bo brez dvojbe pomagala. Ne rečem pa, da nas bo Bog ravno po naših željah uslišal. Naša skupna želja je, in je vedno bila, da bi bil čim preje konec vojske. Tretje leto že zastonj čakamo. Mar tudi zastonj molimo, seveda ako prav molimo? Nikakor! Ne smemo pozabiti, da spadata konec vojske in mir mej časne dobrote, o katerih ni človek nikdar gotov, so-li njemu ali drugim tako v korist, kakor si on misli. Zato če jih ne dobimo, kakor si želimo, ne smemo misliti, da je naša molitev zastonj. Konca in miru res še nismo izprosili, zakaj ne, to Bog ve. Toda ni li morda zarja miru, ki sije izza gora, delo naše molitve? Ni li morda časten mir, ki se nam obeta, vspeh naših prošnja? Morda smo dosegli kaj drugzega? Ne vemo kaj! Bog ve. To pa vemo, da zastonj nismo molili, če smo prav molili, in ne bomo. To nam je Bog povedal. Zato ne poslušajmo tistih, ki pravijo, da tudi molitev nič ne pomaga, ampak poslušajmo Boga, ki drugače govori. Zaupno in vstrajno nadaljujmo, kakor smo začeli. Čim delj bomo prosili, tem bolj bomo cenili, kar bomo prej ali slej gotovo sprosili — mir.

P. JERONIM KNOBLEHAR:

Nekaj o najnavadnejših običajih mej prebivavci Sv. Dežele.

Ex Oriente lux! iz vshoda nam je luč došla: to vemo posebno mi kristjani, ki v tej luči iz vshoda častimo Gospoda Zveličarja. Drugi pa hočejo vedeti, da pomeni ta luč umstveno omiko in družabno oliko, ki smo jo res tudi v prvih početkih dobili iz vshoda, prav posebno iz časov križarskih vojskâ.

Ni nam na mislih, to drugo zanikati; nasprotno: hvaležno pripoznavamo, da nam je obojna luč zasvetila iz Orijenta; ali boljše rečeno: luč naše omike in olike je odsev one prave luči, ki razsvetljuje, po besedah sv. Janeza, vsacega človeka, prihajajočega na ta svet. (Jan. 1, 9).

Zibelko vse naše kulture nam je treba iskati v Orijentu. Še-le koncem srednjega veka smo mi neorijentalci, Evropejci začeli hoditi po lastnih potih. Vendar, že sami svoji gospodarji, s spoštovanjem in hvaležnostjo stopamo v hišo svojih duhovnih pradedov, bodisi kot romarji v svetišča krščanstva v Sv. Deželi, bodisi kot izobraženci po evropejskem pojmu, mej otroško naivno preprostost domačinov v tamošnjih krajih.

V obojnem slučaju naš obisk ne bo za nas brez koristi. Jeruzalemski romar si tam poživi vero, če pride iz pravega namena: česa bi se pa še lahko naučil mej tamošnjimi prebivavci? Dokaj življenjske modrosti in družabne vpljudnosti. Kako? v čem?

Žalibog, da so Sv. Dežele prebivavci — njeni gospodarji — mohamedani. Orijent je dežela, svet islama. Turška beseda „islam“ pomeni po naše vdanost v božjo voljo. Seveda se ta mohamedanska čednost, tudi fatalizem imenovana, bistveno razločuje od krščanske čednosti, ki ima svoj vzor v Kristusu. Daje pa fatalizem mohamedanu tisto dostojanstveno mirnost, ki je izraz njegovega verskega prepričanja o ničevosti vsega zemeljskega in o neskončno dobrotljivi božji previdnosti.

Nam kristjanom se tega verskega prepričanja pač ni treba učiti hoditi k mohamedanom; pač pa se od njih učimo premagovati nemirnost in vzburljivost v času zopernosti in težav,

prav posebno tudi zato, da ga ne potrdimo z njima v njegovem prepričanju, da je naše vera manj vredna, nego njegova.

Zraven tega ima orientalec mirnost in ravnodušnost, pa pravočasno zatiranje vsakega izbruha strastne jeze za višek prave odgoje in ne po krivem. Zato si naš človek v občevanju z orientalcem zapravi mnogo spoštovanja in veljave, če se da od jeze premagati. Ključ do uspehov mej orientalci je razen denarja pri turških uradih, potem po šolah, v cerkvi in pri zasebnih opravkih ž njimi v rokah tistega Evropejca, ki ima najmirnejšo kri in najvljudnejšo vstrajnost v svojih namenih.

Kaj ne da, podobnih lastnosti ni da bi človek tudi v naših krajih zanemarjal?!

Po celem svetu je znana zmernost orientancev v vživanju jedi, posebno pa pijače. Res je, da tamošnje podnebje ustvarja vse bolj priproste in skromne življenske potrebščine, kakor pri nas; zajemljivo bi bilo dognati, koliko časa bi turški vojak v Galiciji shajal z živili, ki so tam na dan potrebna našemu vojaku v sedanjih razmerah.

Da orientalci ne vživajo opojnih pijač, je obče znano; da tam ni pijancev, ni da bi posebej naglašal. Pisatelj teh vrstic je v teku daljšega bivanja v Sv. Deželi videl le enega pijanega človeka pod zidovjem betlehemske cerkve in še ta je bil — kristjan.

Orientalci mej seboj ne poznajo ne plemstva, ne visokih stanov, ki bi jim bilo v podlago ali rojstvo ali denar; vsi se imajo za enake otroke božjč; vsi pa drug drugega spoštujejo: priprosti hamal t. j. težak, se sicer spoštljivo prikloni odličnemu efendiju t. j. gospodu, za to se ga le-ta ne ogiblje, ako prilika nanese, da se snideta v turški kavarni, železniškem vozu, še manj se ga ogne v mošaji.

Kaj naj rečem o orientalskih ženskah? Na cesti imajo obraz zagrnjen in ni še dolgo, da so se tega običaja držale tam tudi kristjanke. Da se je mej kristjani ta običaj v Orijentu opustil, ni bilo v povsneh spoštovanja do Evropejcev, ampak nasprotno. Orientalce ženske na cesti niti ne pogleda, ne iz zaničevanja, ampak iz spoštovanja do sramežljivosti, ki bodi dika vsake ženske! Veste, kaj bi storil orientalec, ki bi videl, da kedo za njegovo ženo, ali hčerjo, ali sestro, ali sorodnico sploh, na cesti tako nesramno radovedno gleda, kakor to opazimo tukaj mej nami? Za puško ali revolver bi prijel in nesramno evropejsko zijalo na mestu ustrelil brez kazni. To se je že večkrat zgodilo!

Sploh je orijentalec dostojen v vedenju, in vljuden ter s tem v lep zgled marsikateremu kristjanu - Evropejcu. Tej vljudnosti primerni so tudi običajni pozdravi. Orientalško pozdravljanje ima mnogo pesniškega in zraven pristrčnega v sebi. Odzdravlja se s pomnoženim voščilom tistega, kar se je nam v pozdrav želelo, n. pr. pozdrav: „tvoj dan bodi srečen“; odzdrav: „tvoj dan pa bodi srečen in blagoslovljen“; ali: „mir bodi s teboj“; odgovor: „tudi s teboj bodi mir in usmiljenje Boga in njegov blagoslov“!

Navadni pozdrav neznanemu človeku nasproti se glasi: „dobro došel“! in odgovor: „dvakrat dobro došel“; večerni pozdrav, kakor pri nas: „dober večer“; odgovor: „sto dobrih večerov“ (ti Bog daj!)

Sorodniki in znanci, ki se dalj časa niso videli, se pri snidenju pozdravijo s poljubom na obojno lice; ta običaj se je ohranil mej njimi iz apostolskih časov. Sv. Pavel je pisal Rimljanom (16, 16): „Pozdravite se mej seboj s svetim poljubom!“ (primeri tudi: 1. Kor. 16, 20; 2. Kor. 13, 12; 1. Tes. 5, 26). Pred očmi je imel orientalski običaj pozdravljanja svojih časov.

Prav posebno vljudno sprejme hišni gospodar svojega gosta in ne mine malo časa, preden si dopovesta s pozdravi vse dobro, kaj drugi drugemu želita.

Celi dvogovor najljubeznivejših pozdravov se pri tem razvije: n. pr. „Mir bodi s teboj!“ tako pozdravi gost hišnega gospodarja. — »Tudi s teboj in božji blagoslov!« odgovor gospodarja s pristavkom: »Odkodi ta čast, da si se potrudil k meni?« — »Da vidim jasnost tvojega obličja!« — »Prištevaj se mej mojo družino: za te so preproge na mojih tleh!« (t. j. vsedi se po orientalsko na tla). — »Ta prijaznost bodi tebi v prid!« — »S teboj je blagoslov božji prišel k nam!« — »Bog te blagoslovi!« — »Vsled tvoje odsotnosti smo se čutili osamljene!« — »Bog naj vas ne zapusti!« — »Hrepenel sem po tebi.« — »In jaz še bolj!« — »Tvoj prihod mi je v čast!« — »Počeščenega se čutim jaz še bolj!«

V tej in podobnih oblikah vljudnosti občuje orijentalec s svojim bližnjim, v vednem prizadevanju, skazati mu vso čast in spoštovanje. Temu primerna je tudi kretnja telesa, s katero spremlja besedo pozdrava, zlasti odličnejšemu človeku nasproti: orijentalec se pri tem pripogne, desnico nalahko zavihti proti tlam, nato se ž njo dotakne svojih prsi in čela, kar pomeni: „Tvoje je

moje srce in zate moj razum!" Pri tem njega imenuje gospoda, sebe pa njegovega hlapca ali siromaka in rabi v izgovoru ne prve, ampak tretjo osebo. Ko se poslavlja, pravi: „s tvojim dovoljenjem se sedaj tvoj hlapec poslavlja!“ »Pojdi v miru!« se glasi odgovor, na kar navadno dostavi odhajajoči: „Bog te obvari!“

Še celo takrat, ko došli čuje v sprejem malo prijazno besedo: „Kaj hočeš?“ vljudni njegov odgovor: »belemtak!« (t. j. tvoje zdravje), oblaži morebitno trenutno voljo mej obema in jima pomaga do prijaznega razgovora.

Taki so orientalski običaji mejsebojnega občevanja. Seveda je mej njimi tudi mnogo samo navidezne prijaznosti; v splošnem pa moramo reči in priznati, da v olikanem vedenju orijentalec nadkriljuje marsikaterega lepo oblečenega, pa smešno nadutega Evropejca, ki svojega bližnjega meri po rojstvu ali denarju, ne pa, kakor bi bilo povsem prav, po njegovih dušnih vrlinah.

P. BONAVENTURA RESMAN:

Šola trpljenja.

Trpljenje, skupno breme človeštva.

Zakaj ravno jaz? Kako pogostno vprašanje trpečih! Pa ni modro, tudi vtemeljeno ni to vprašanje. Mari vprašaj: kako, da bi bil ravno jaz brez trpljenja! Saj vsi trpe, celo človeštvo trpi; tvoje trpljenje ni drugzega kakor majhni del skupnega bremena, ki na te pride. Mari hočeš imeti predpravico, hočeš ti edini prost biti tega občnega davka? Po kateri pravici neki?!

Vsaka stvar, tudi trpljenje ima svojo svetlo stran. Lastno trpljenje napravi oko pozorniše na trpljenje drugih. V dobrih dneh se lahko prezre tuje gorje, ali pa se ne spremlja z iskrenim sočutjem, vse drugače, če lastno srce okusi gorje.

Le ne kar naprej edino le to imeti pred očmi, kar tebe skrbi in boli! Ne miluj samega sebe, kot edinega ali največjega trpina

daleč na okrog, saj drugi tudi trpe, in še koliko. Pojdi od hiše do hiše, povsod boš našel trpljenje, tu očitno, tam bolj prikrito. V svoje začudenje boš našel trpljenje celo pri takih, ki si jih morda zavidal kot posebne ljubljence sreče. Pri bogatih, imenitnih je še bolj doma, kakor pri navadnih ljudeh; v palačo najde še več vrat, pri premožnih več prostora, pri dobrega vajenih manj za brambo sposobnih živcev.

Najbolj pretresljive tožbe potrlih src prihajajo ne iz nižjih, ampak iz višjih, boljših krogov. Cele knjige bi se mogle napisati o tem. Razvajan otrok sreče, pa nepopisno nesrečen, koliko takih slučajev! Ruski pisatelj grof Tolstoj spričuje sam o sebi: imel sem dobro, ljubljeno ženo, dobre otroke, veliko premoženje, ki se je kar samo množilo; spoštovan sem bil, hvaljen, slaven, izredne dušne in telesne moči sem imel. Vkljub temu se mi stedi življenje, zvijačo moram rabiti zoper samega sebe, da si ne vzamem življenja.

Ne še le smrt, že trpljenje zjednači vse, skrbi za veliko socialno zjednačenje. Ko bi bili bogati še brez trpljenja, potem bi mogel ubožec tožiti nad krivico. Stvar je pa takale: ubožec ima dosti stisk in nadlog, ki ostanejo bogatinu prihranjene, pa ima tudi bogatin svoje posebne stiske in hude bridkosti, ki jih siromak nima. Bogatina tare večkrat najbolj osodepolno uboštvo — uboštvo na ljubezni in milosti božji. Vbožec ima pred Bogom prednost, posebne vrste bogastvo ima; malo je sicer, kar ima, pa to malo je pri Bogu višje v ceni, kakor milijoni bogatinov. Njegov vinar, po volji božji dobro obrnjen, velja več nego cekin bogatinov; zakaj, le-ti dajo od svoje obilnosti, „vboga vdova pa od svojega vboštva.“ (Mk. 12, 41).

Ni ga življenja človeškega brez trpljenja. Pameten človek o tem še dvojiti ne more. Celo človeštvo je pod jarmom trpljenja, naravno, da vsacega tišči in žuli ta jarem. V nekakem oblegovalnem stanju se nahaja vse čase človeštvo; brez konca in kraja naskakujejo cele vojske križev, trpljenja. Od vseh strani prihajajo. Vir, ki prihajajo iz njega, je deloma prirojena slabost človeške narave, nepopolnost vseh naprav človeške družbe, socialne nepravilnosti, posebno kužni brlogi strasti.

Če si postavi človek pred oči dolgotrajnost, razširjenost, silnost boja človeštva s trpljenjem, če pomisli, koliko moči, žrtev, tirja bramba zoper tega nepremagljivega sovražnika, bi skorajda vse druge naloge, dela, prizadevanja človeštva, štel za malen-

kostna, nepomenljiva v primeri s tem bojem s strašno velesilo trpljenja.

Prava velesila je trpljenje, nikdar ne pusti, da bi prišlo človeštvo do oddiha, tudi v miru ne, v vojski pa hitreje mobilizira nego vojskujoče se države; bojuje se z vsemi po lastni izbiri, včasih stiska bolj te, včasih druge.

Vojska je trpljenje na višku silnosti, „prvorojenko smrti“ jo imenuje Job. Kar pozna naša zemlja boleznih, ran, bolečin, smrtnih bridkosti in stisk, grenkosti ločitev, razburljive napetosti, duhamornega pričakovanja, strahu, obupavanja — vse to pada v vojski na človeštvo kakor ploha, kadar se oblak utrga. V vojski se ne bori več posamezen, cela ljudstva se bore z napenjanjem vseh dušnih in telesnih moči — s trpljenjem. Najbolj milovanja vredne poraze, pa tudi najlepše zmage obhaja v vojski človeštvo.

Za vojaka je v vojski sama ob sebi umevna dolžnost, da se skaže pravega moža, da ne štedi s svojo krvjo, da sprejme na-se svoj delež na trudih, trpljenju, ranah. Le-to je tudi tvoja dolžnost v vojski s trpljenjem — nikdar ne sramotno pobegniti.

Večna pravičnost je, ki odmeri vsakemu njegov del; s kakšno tehtnico, s kakšnim merilom, tega nimamo mi preiskovati, pokazalo se bo v luči večnosti. V tej veliki, vse čase obsegajoči junški pesmi trpljenja, imaš izpeti tudi ti svojo vlogo, vzdržati določeni ti čas, kakor vsakdo. Dobri, pobožni ne tirjajo kake predprave — kako neki naj bi si jo jaz prigovarjal!? Sramotno je, govori že modri Senekā, odtegovati se svojemu bremenu; vsak naj nosi svoje breme, kliče sv. Pavel Galačanom.

Trpljenje sicer vse zjednači, ali zopet vse razdeli v dva razreda; v take, ki prav trpe in v take, ki ne trpe prav; v take, ki trpe tako, da se spolni na njih namen trpljenja — v junake trpljenja in v bojzljivce.

„Gorje meni zavoljo moje potrnosti, zavoljo moje prehude rane! Pa jaz pravim: saj je to vse moja bolečina, zato jo bom prenašal.“ (Jer. 10, 19). To se pravi pametno misliti. Moje trpljenje ni nekaj izrednega, slučajnega, krivičnega; je pač moj delež na splošnem bremenu trpljenja, je nekaj življenja mojega življenja. Trpljenje ni moja zasebna zadeva, ampak je v notranji zvezi z nalogo trpljenja, ki jo ima rešiti moja družina, moj narod, da, celo človeštvo; kakor spada v vojski vsaka mala rana k celoti, in se v nje krvi zrcali ali sramota poraza, ali čast zmage. Zame

in za moje, za moj narod, za celo človeštvo ni vse eno, kako rešim svojo nalogo trpljenja, če se kažem junaka, ali sužnja trpljenja.

Nekrvavo junaštvo tiho, pogumno, potrpežljivo trpečih, je je človeštvu tako potrebno, še potrebniše, kakor krvavo, z orožjem žvenketajoče junaštvo v vojski, „Ko nas zadene kako veliko trpljenje, postanemo v razgledovanje svetu, angelom in ljudem.“ (1. Kor. 4, 9). Z napeto pozornostjo gleda vse na nas, kako se zadržimo. Če ne vzdržimo, ne škodujemo le sebi, več ali manj smo v kvar celemu človeštvu in njega boju s trpljenjem. Če vzdržimo, ne raste le naša lastna moč, tudi od nas samih gre moč, ki krepi druge.

Dopisi.

Skupščina III. reda pri Novi Štifti (Dolenjsko).

Čislani bravci, zlasti starejši naročniki „Cvetja“ se gotovo spominjajo popisa romarske samostanske cerkve Marije vnebovzete pri Novi Štifti v 32. tečaju. Tu se je ustanovil tretji red 24. jan. 1915. Sprejetih je bilo 30 udov, mej temi trije moški. Drugi slovesni sprejem pod vodstvom pokojnega P. Ladislava, blagega spomina, je bil 25. aprila imenovanega leta. Priglasilo se jih je takrat 45 udov. Iz ribniške in gregorske skupščine se je precej udov prepisalo, tako, da jih je bilo ob mojem prihodu 15. decembra 1915 vseh skupaj 147 udov. Mlada je naša skupščina, saj bo 24. jan. komaj 2 leti, kar se je ustanovila. In vendar se je v tem času mnogo dobrega napravilo. — Mesečni shod je vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne; ob tri četrt na eno odborna seja in od 1. do 2. ure pa molitvena ura s kratkim nagovorom. Svete duhovne vaje so bile v minulem letu meseca marca od 20.—25., katerih se niso samo tretjeredniki udeleževali, temuč tudi drugi verniki. Veliko dobrih duš iz naše okolice, 42 po številu, je bilo sprejetih 28. maja.

Bolniški odsek kaj lepo uspeva. Zlasti zasluži očitno pohvalo olepševalni odsek, ki skrbi za snago in olepšavo naše lepe cerkve. Da hodijo zlasti tretjerednice k pogostnemu, vsakdanjemu sv. obhajilu, mi ni treba še posebej povdarjati; obhajanih je bilo pri nas do novega leta nad 20 tisoč vernikov.

Vesoljna odveza se jim podeli, keder je, zjutraj po prvi sv. maši in popoldne po litanijah. Papežev blagoslov prejmejo 6 krat na leto. Na „Cvetje“ je mnogo naročenih. — Odbor je sledeči: predstojnica: Starc Uršula iz Gor. Lazov, št. 4, ki oskrbuje Laze, Sinovico in Presko. Odbornice: Marija Fajdiga (iz Sodražice št. 5), oskrbuje trg Sodražico, Marija Prijatelj (iz Sodražice št. 119), odločena za Globel, Jelovec, Žimarice in Podklanec, Cecilija Levstek (v Vinicah št. 29) oskrbuje Lipovšico, Vinice, Zapotok, Sušje in Slatnik in Marija Gačnik (Kot št. 25) za Kot in Ravni dol.

Lepa slovesnost se je obhajala v tukajšnji cerkvi nedeljo pred Božičem. Nam zelo naklonjeni preč. g. Traven, sodraški župnik, je blagoslovil krasen kip sv. Antona Padovanskega. Ljudstva je prišlo zelo veliko, tako da je bila cerkev natlačeno polna. V svojem jedrnatem govoru je navduševal pč. g. župnik vernike, zlasti tretjerednike, da naj zaupno kličejo sv. Antona v vsaki potrebi na pomoč. Naj mu dobri Bog obilo povrne po priprošnji preč. Device in sv. Antona!

P. Vladimir.

Novomesto. (Nadaljevanje). — Izmed vseh štirih dekanatov, ki spadajo k novomeškemu tretjeredniškemu okrožju, zavzema trebanjski dekanat prvo mesto. V tej dekaniji je povsod vpeljan tretji red, razen ene same župnije (Mokronog). — Do lanskega leta sta pripadali skupščini v Šentjanžu in pri Sv. Trojici krškemu okrožju. Na prošnjo obeh preč. g. župnikov je prevzel p. vizitator obe skupščini v svoj delokrog, predvsem zato, ker je vgodnejša zveza za letno vizitacijo. Tudi v teh skupščinah se je vpeljala organizacija. Izvolil se je odbor takoj na dan prvega obiška. Vizitator je novi odbor podučil predvsem o važnosti dobrega odbora ter o njegovih dolžnostih. — Kar se tiče napredka v skupščinah je seveda razlika. Predvsem opazuje podpisano vodstvo, da tam, kjer odbor tretjega reda vsaj deloma izvršuje svoje dolžnosti, tretji red dovolj dobro napreduje. Isto se opaža zlasti v trebanjski skupščini, ki je pač v vsakem oziru najboljša v celem dekanatu. Torej čast in hvala celemu odboru, posebno še vodnici! Da pa more odbor te skupščine, kakor vsake, vspešno delovati, je seveda največ odvisno od preč. g. voditelja. Ravno voditelji so, ki dajo tretjemu redu pravo smer, ž njimi raste in pada tretji red. Zato izreka vodstvo celega novomeškega okrožja preč. g. dekanu v Trebnjem, ki tako navdušeno razširja tretjeredniško misel v svoji župniji in celem dekanatu: Bog plačaj tisočero po priprošnji sv. Frančiška! — Meseca decembra so bile sv. duhovne vaje za tretji red v Št. Rupertu. Duhovne vaje je vodil na prošnjo preč. g. svetnika, odkritosrčnega prijatelja tretjega reda, p. vizitator sam. Izvoljen je bil tudi nov odbor. Vpeljal se je bolniški in časniški odsek (za razširjanje tretjeredniškega glasila „Cvetje.“) Tudi ta odbor natančno spolnjuje dolžnosti svoje, zlasti vneta zgledna vodnica. — Nekaj pa je v tem dekanatu, česar ni v nobeni skupščini celega okrožja. V neki skupščini je sklenil odbor s

preč. g. voditeljem vred, da udje ne bodo nosili znakov tretjega reda. Res, da so navedeni vzroki nekoliko opravičljivi, toda so razmere drugod še slabše, n. pr. v Novem mestu, in vendar vse tretjerednice nosijo znake, nekatere celo zmiraj. Podpisano vodstvo prosi potemtakem, da bi se znaki blagovolili splošno vpeljati kakor so že drugod. — Stanje tretjega reda v tem dekanatu je tedaj dobro, razen ene župnije s 300 udi tretjega reda, ki pa mora vsled različnih vzrokov spati spanje pravičnega. — Hvala vsem preč. g. voditeljem za naklonjenost, odborom pa za pridno sodelovanje, zlasti pri nabiranju prostovoljnih prispevkov za tretjeredniški „Dom.“

Vodstvo III. reda.

Sv. Florijan pod Bočem (Štajersko). Število naročnikov je pri nas naraslo. Pokazal sem lepe slike, govoril o krasnem članku p. Ranta, povedal iz dopisov najvažnejše reči: tedaj so hlastno segali po „Cvetju“. V družbeni knjigi nas je vpisanih 56. Udov, ki so tretjeredniško knjižico sicer pokazali, pravil pa ne spolnjujejo, ne štejemo zraven. Izmed moških prihajata na shod samo dva. Zakaj neki ne pristopijo k III. redu še drugi sicer dobri moški?! Bržčas se marsikdo vstraši, ako čuje, da je tretjerednik zavezan zmoliti dvanajst očenašev na dan. — Predstojnica za žene je Neža Kunstek (Pomladinova), za dekleta pa Liza Stres. Javne nauke smo imeli štiri na leto, shodov pa okoli šest. Ves odvezo in papežev blagoslov dobimo večkrat.

Razgled po serafinskem svetu.

† **P. Gothard Podgoršek.** Nenadoma je dne 10. jan. t. l. v Novem mestu izdihnil dušo veleč. p. Gothard Podgoršek, vodja ljudske šole in učitelj v pok., zadela ga je kap na možgane. Rojen je bil blagi pokojnik 18. sept. 1866 na Kalobju (Štajersko), v tretji red sv. Frančiška je stopil 8. oktobra 1886, napravil slovesne redovne obljube 16. okt. 1880, v mašnika je bil posvečen 17. dec. 1890. — Eno leto je imel službo gvardijana in učitelja v Nazaretu, nato je bil pa ves čas v Novem mestu, najprej učitelj, nato vodja na ljudski šoli, nekaj let tudi gvardijan. Ko je pred par leti obolel, je stopil v pokoj. Vrlemu delavcu v vinogradu Gospodovem svetila večna luč!

† **P. Konrad Mesar.** Koj tretji dan po smrti p. Gotharda so imeli naši sobratje v Novem mestu že družega mrliča: 13. jan. je v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji zatisnil oči veleč.

p. Konrad Mesar. Bolehal je že delj časa, zlasti odkar se je bil ločil od drage mu Gorice. — Luč sveta je zagledal na Primorskem v Koblji glavi dne 14. nov. 1855, v frančiškanski red je vstopil 28. januarja 1878, slovesne redovne obljube je naredil 2. febr. 1882, v mašnika bil posvečen 24. jun. 1882. Deloval je v raznih samostanih na Hrvaškem, Štajerskem, Primorskem in na Kranjskem, zlasti na Sveti Gori in na Brezju. Bil je vnet spovednik in zelo dobrohotnega srca. Naj v miru počiva!

† **P. Efrem Turk.** V sosednji hrvaški provinciji sv. Cirila in Metoda je dne 9. dec. 1916. v Samoboru mirno zaspal v Gospodu pč. p. Efrem Turk, rodom Slovenec, rojen v Zagorju 28. novembra 1829, študiral je v Novem mestu, v red sv. Frančiška je stopil 11. oktobra 1869, napravil slovesne obljube 1. nov. 1873, v mašnika bil posvečen 9. nov. 1873. Opravljal je razne službe v slovenskih in hrvaških samostanih. L. 1900, ko so se hrvaški samostani ločili od naše provincije sv. Križa, je ostal v novovstanovljeni hrvaški redovni okrajini sv. Cirila Metoda. Pokojnik je bil jako spreten, bistrega razuma in izvrstnega spomina, bil je rojen matematik. Pogosto je vodil duhovne vaje za redovnike in svetne duhovnike ter večkrat po tri ure na dan navdušeno govoril in vse to na pamet. Sobratje bratovske provincije ga bodo ohranili v hvaležnem spominu. Naj počiva v Bogu!

Za patrona vojne duhovščine so sv. oče določili častiljivega P. Marka iz Avijana (d' Aviano), sina sv. Frančiška iz kapucinskega reda. — Preiskave o junaških čednostih zveličanega so malodane končane, vrše se priprave, da bo v kratkem proglašen za blaženega. — P. Marko je bil rojen v Benetkah l. 1631, umrl je pa na Dunaju l. 1699 in bil v tamkajšnji cerkvi svojega reda pokopan, kjer še sedaj počiva. Bil je ognjevit oznanjevavec pokore in razširjevavec česčenja presv. Rešnjega Telesa, zlasti mej vojaštvom. Zmagoviti boji proti Turkom so deloma tudi njegova zasluga. Še Ljubljancani so ga imeli vsaj enkrat, če ne večkrat, priliko slišati. Pa je bila tudi cela takratna Ljubljana na nogah, ko je prišel.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

rajni pč. p. Gothard Podgoršek, † 10. jan. v Novem mestu, vlč. p. Konrad Mesar, † 13. jan. v Kandiji pri Novem mestu, pč. p. Efrem Turk, † 9. dec. 1916 v Samoboru; dalje

I. pokojni udje **tretjega reda**

1) skupščine mariborske:

Maribor: č. s. Mr. Benedikta, roj. Roza Zupančič * 12. okt. 1861, šolska sestra iz III. reda sv. Frančiška, redovnica postala 12. septembra 1886, † 21. dec. 1916 v Imotski (Dalmacija), Ana Halbich, Alojzija Železinger, Marija Wesiag, Terezija Ivanuša, France Mravljak; Ruše: Ana Porst; Sveti Peter pri Mariboru: Marija Nerat; Vuzenica: Marija Štefan, Franc Ladinek (padel na bojišču), Terezija Ferk; Studenice: Anton Kodrič (vojak), Lucija Kajfner (vzorna tretjerednica); Ribnica: Antonija Sterdinšek; Sveti Jakob v Slov. G.: Jozefa Dugonik; Tišje: Katarina Tomažič, Uršula Pongračič, Wurberg: Franc Zavernik (vojak); Sv. Martin pri Slov. Gradcu: Marija Smonker; Sv. Lovrenc na Dravskem polju: Katarina Plajnšek; Jarenina: Ana Kocbek; Dunaj: Katarina Sédonja iz Radgone, † kot usmiljena sestra č. S. Johana 18. dec. 1916 na Dunaju; Kamnica: Alojzij Klinar, Jozefa Kos.

2) skupščine nazarske:

Braslovče: Elizabeta Ciglav, Terezija Predovnik, Marija Šketa, Marija Bendo, Ana Erjavec; Ljubno: Marija Revs; Škale: Terezija Hriberšek, Jera Arlič, Ana Rajšter, Marija Videmšek, Andrej Jevšovar, Ana Krajnc, Alojzij Strahovnik, Helena Slivnik, Antonija Dreu; Šoštanj: Lucija Koželnik, Neža Kos, Neža Stropnik, Marjeta Kortnik, Jera Miklavžina, Katarina Medved, Marija Tlakar; Nazaret: Marija Korun, Jakob Tevč, Marija Preložnik, Marija Poznič, Helena Zapotnik, Terezija Pustotnik, Lucija Žagar, Franca Ramšak, Alojzija Privšek, Uršula Vratanar, Matija Gorjak, Marjeta Acman, Neža Cigale, Marjeta Gornik, Marija Zajc, Jožefa Hrastovec, Jožefa Mehelak, Marija Šimenc.

3) skupščine svetotrojiške:

Sv. Rupert v Slov. G.: Neža Sinko, Ana Dokl; Sv. Peter pri Radgoni: Katarina Golob, Franc Kebler; Sv. Lovrenc v Slov. Gor.: Neža Horvat; Sv. Urban v Slov. G.: Marija Markeš (51 let v III. redu), Franc Rajšp; Belatinci: Uršula Gabor, Ivan Skapar; Bogojina: Klara Toplak, Ana Zadavec; Sv. Ana: Vincenc Horvat (padel na juž. bojišču); Marija Snežna: Ana Ornik; Kapela: Jožefa Domanjko; Sv. Trojica: Neža Jančič, Terezija Čauš (vrta tretjerednica, blaga mati), Marija Ploj; Sv. Benedikt v Slov. G.: Magdalena Zemljič, Jakob Kebrič, Marija Fekonja; Sv. Andraž v Slov. G.: Ana Pučko; Velika Lendva (Ogersko): Matija Forjanič; Sv. Anton v Slov. G.: Marija Šalamun.

4) skupščine brežiške:

Artiče: Anton Valenčak; Čatež: Marija Tomše.

5) skupščine novomeške:

Šmihel: Ana Pleskovič; Brusnice: Jožefa Straus, Marija Mikolič; Podgrad: Marija Stangelj; Mirnapeč: Klara Bašelj; Št. Jernej: Terezija Tomič, Marija Zupan, Marija Recelj, Marija Žagar, Ana Kopina, Neža Strajnar, Neža Zagorc, Marija Lenčič, Uršula Bratkovič, Helena Bajc; Zagradec: Ana Jernejčič, Ana Hočevnar; Raka: Klara Junkar; Trebnje: Marija Grošelj; Hinje; Marija Škufca, Ljubljana: Marija Pugelj. Št. Rupert: Marija Gričar, Marija Mavsar.

6) skupščine škofjeloške:

Škofja Loka: Marija (Roza) Primožič, Marija (Frančiška) Okorn, Marijana (Neža) Langerholc, Mina (Terezija) Fojkar, Elizabeta (Frančiška) Rant, Ivana (Marija Magdalena) Hafner, Marija (Elizabeta) Luznar, Marija (Uršula) Oman, Antonija (Ana) Kummer, Marija (Elizabeta) Šink (mati frančiškanskega klerika † fr. Romualda), Marija (Koleta) Grohar, Marija (Neža Asiška) Vógrič, Marija (Hijacinta) Jereb, Ivana (Elizab.) Viharnik, Helena (Marija) Prašnik, Katarina (Jožefa) Vovk, Frančiška (Uršula) Padar, Marija (Marjeta) Jankovič, Marija (Angela) Bergant; Stara Loka: Marija (Frančiška) Čadež, Marjana (Terez.) Jereb, Marija (Elizab.) Pintar, Marija (Katarina Bol.) Bernik; Rateče: Neža (Katarina Bolojnska) Jurman, Ana (Elizab.) Štucin; Šmartin pri Kranju: Frančiška (Marija) Triller, Marija (Jožefa) Rakovec, Marija (Angelina) Tiringar, Helena (Ludovika) Fabjan.

7) skupščine ljubljanske:

Apolonija Benda, Marija Alič iz Polh. gradca, Rozalija Fabijan. Zagorje ob Savi: Terezija Hrastelj.

8) skupščine goriške:

Podmelec: Jera (Frančiška) Zalašček; Sv. Tomaž: preč. g. vikarij Alfonz Poljšak (zgleđ vrlega duh. pastirja).

II. pokojni udje **armade sv. Križa**:

Marija Topovšek na Gomilskem in Marija Ozmec v Ljutomeru. Priporočata se udom armade sv. Križa v molitev!

Dalje se priporočajo v molitev:

M. Š. Zeló bolna oseba zatiške skupščine. — Neka bolna oseba. — Neki bolan duhovnik za ozdravljenje. — M. K., tretjerednica za zdravje. — Propadla oseba. — Š. J., da bi mogel spolnovati stanovske dolžnosti in najti važno pismo. — Neka oseba za razsvitljenje sv. Duha, da bi mogla prav opraviti veliko sv. spoved in doseči na priprošnje Marijino in sv. Frančiška milost odpuščenja in prave pokore. — Udje I. in III. reda v vojski. — Begunci. — Vse priporočene zadeve.

Zahvala za vslišano molitev.

V velikí stiski sem se priporočal žalostni Materi božji in bil uslišan, zato naznanim obljubljeno zahvalo. F. K. — Marija Leban se zahvaljuje, ker se je smela vrniti na slovensko zemljo k svojemu možu. — Zahvala Materi božji, sv. Frančišku, sv. Antonu in dušam v vicah za pomoč v važni zadevi. Tretjerednice iz videmske župnije. — Neka oseba se zahvaljuje sv. Antonu, da je na njegovo priprošnje zopet nazaj dobila izgubljeni denar. Da bi se pač zaupanje v sv. Antona čim največ razširilo! — Po nesreči sem zgubil vojaško opremo — v vojnem metežu sem jo dal na trenski voz, sam sem bil zaposlen pri voj. kuhinji. Ko pridemo na določeno mesto, mojih stvari ni bilo nikjer. V tem mučnem položaju sem odrinil na fronto

ter se obrnil v stiski k sv. Antonu, obljubil sem, da, ako dobim zgubljeno, bom naznanil v »Cvetju«. Koj ko sem to obljubil, sem že zvedel, kje da naj iščem. Dobil sem vse. Slava sv. Antonu! Fr. Osvald Rogale.

Darovi.

Armada sv. Križa. — Miloščina udov (armade Sv. Križa) za Sv. Deželo v decembru 1916: Terezija Jakše, Razdrto: 15 kron; Frančiška Pasquotti, Naklo: 9 kron 50 vin.; Marija Bukovec, Topol: 11 kron 40 vin.; Marija Miholič, Belatinci: 158 kron; Franca Slavec, Knežak: 31 kron 20 vin.; Alojzija Čuješ, Ljutomer: 26 kron 20 vin.; Marjeta Florjan, Vransko: 11 kron 30 vin.; Urša Hudoklin, Št. Jernej: 6 kron 80 vin.; Ivana Goričan, Laneja vas: 45 kron; neimenovan: 190 kron; posamezni: 6 kron 90 vin.; iz kamniškega okraja: 113 kron 20 vin. — **Opomba.** V kamniškem okraju naj se miloščina za Sv. Deželo oddaja edinole na upravo »Cvetja« ali v zakristiji frančiškanskega samostana v Kamniku. Od novega leta 1917 ni nihče drugi v omenjenem okraju pooblaščen nabirati ude za armado sv. Križa, kakor le frančiškanski samostan. V letu 1916 priglašeni udje iz tega okraja so pravilno sprejeti in tudi njihova miloščina je bila pravilno oddana glavnemu poverjeništvu armade sv. Križa mej Slovenci; za prihodnjost pa naj velja zgorajšnja opomba. — Došlo v Kamnik: Štefan Jenko, Podgraje: 3 krone.

Za kitajski misijon je došlo k nam v Kamnik nadalje: neimenovana tretjerednica iz Brežic za kit. dečka z imenom Frančišek: 20 kron. Iz Luč za odkupljenje otroka na ime Frančiška: 20 kron. Iz Rečice za odkup otroka na ime Marija: 20 kron. — Marija Seljak, Dunaj: 1 krono. Marija Šarc, Kamnik: 5 kron. P. Berard, Brežice: 20 kron. Štefan Jenko, vikar v Podgrajah: 2 kroni. Neimenovana oseba: 10 kron. Pavla Srebernič, Budanje pri Vipavi: 20 kron.

Za afrikanski misijon: Josipina Repič, Ivana Lemut in Marija Breclj, Zapuže pri Ajdovščini, vsaka po dve kroni: 6 kron.

